

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ільницький М.М. Людина в історії (Сучасний український історичний роман) : монографія. Київ : Дніпро, 1989. 356 с.
2. Франко І. З остатніх десятиліть XIX віку. *Твори*. У 50 т. Т. 41. Київ : Наукова думка, 1984. С. 471–529.
3. Щурат В. Філософічна основа творчості Куліша: В 25-ліття смерті письменника. Львів : Накладом автора, 1922. 157 с.
4. Зеров М. Пантелеймон Куліш. Біографічні праці й канва. *Твори*. У 2 т. Т. 2. Київ : Дніпро, 1990. С. 185–191.
5. Петров В. Хуторянство і Європа. *Розвідки / упор., передмова та прим.* В. Брюховецького. У 3 т. Т. 1. Київ : Темпора, 2013. С. 196–207.
6. Петров В. Куліш-хуторянин. *Розвідки / упор., передмова та прим.* В. Брюховецького. У 3 т. Т. 1. Київ : Темпора, 2013. С. 208–239.
7. Петров В. Теорія «культурництва» в Кулішовому листуванні р.1856-7. *Розвідки / упор., передмова та прим.* В. Брюховецького. У 3 т. Т. 1. Київ : Темпора, 2013. С. 240–261.
8. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Тернопіль : Феміна, 1994. 480 с.
9. Багій Р. Шлях сера Вальтера Скотта на Україну («Тарас Бульба» М. Гоголя і «Чорна рада» П. Куліша в світлі історичної романістики Вальтера Скотта) : літ.-крит. нарис. Київ : Редакція журналу «Всесвіт», 1993. 290 с.
10. Нахлік Є. Пантелеймон Куліш: Особистість, письменник, мислитель : монографія. У 2 т. Т. 2. Київ : Український письменник, 2007. 462 с.
11. Івашків В. Художня, літературознавча і фольклористична парадигма ранньої творчості Пантелеймона Куліша : монографія. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 448 с.
12. Петров В. «Чорна Рада» як роман соціальний. *Розвідки / упор., передмова та прим.* В. Брюховецького. У 3 т. Т. 1. Київ : Темпора, 2013. С. 262–271.
13. Куліш П. Чорна рада. *Твори*. У 2 т. Т. 1. Київ : Наукова думка, 1998. С.38–173.
14. Ясь О. В. Історичне письмо Куліша у світлі його інтелектуальних трансформацій. *Хроніка 2000*. Київ, 2009. Вип. 78 : Пантелеймон Куліш: письменник, філософ, громадянин. С. 459–528.
15. Донцов Д. Два антагоністи (П. Куліш і Т. Шевченко). *Дві літератури нашої доби*. Львів : Книгозбірня «Просвіта», 1991. С. 11–27.
16. Янковська Ж. Фольклорно-етнографічні мотиви роману Пантелеймона Куліша «Чорна рада». *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. 2010. Вип. 43. С.208–215.
17. Зеров М. Куліш: «Чорна рада». *Твори*. У 2 т. Т. 2. Київ : Дніпро, 1990. С. 196–203.
18. Шерех Ю. Кулішеві листи і Куліш у листах. *Пороги і заборіжжя. Література. Мистецтво. Ідеології*. У 3 т. Т. 2. Харків : Фоліо, 1998. С. 14–50.

УДК 821.161.2'06.09-2

DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2019.11-2.17>

ТВОРЧИСТЬ ВАЛЕРІЯ ГЕРАСИМЧУКА В КОНТЕКСТІ СИСТЕМНИХ ТА ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНИХ ПОШУКІВ НОВІТНЬОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДРАМАТУРГІЇ

VALERII HERASYMCHUK CREATIVE WORKS IN THE CONTEXT OF MODERN UKRAINIAN DRAMATURGY SYSTEMATIC AND INTERTEXTUAL SEARCH

Каспич Г.Г.,

orcid.org/0000-0001-5834-7961

викладач вищої категорії

Технологічно-промислового коледжу

Вінницького національного аграрного університету

У статті розглянуто драматургічний доробок Валерія Герасимчука крізь призму української літературно-критичної думки. Зазначено, що навіть і сьогодні його твори належним чином не оцінено. Проаналізовано літературознавчі студії, присвячені митцю, визначено основні напрямки прочитання текстів драматурга в контексті інтертекстуальної методології сучасного літературознавства.

Звертає на себе увагу думка Ю. Караулова про специфіку сприйняття таких персонажів, які моделює В. Герасимчук у циклі «П'єси про великих»: знакові постаті історії, філософії, літератури, музики – історично реальні особи, наділені власною відносно відомою біографією, запрограмовані на певне сприйняття читачем або глядачем. Відзначаємо, що як драматург В. Герасимчук віддає перевагу інтертекстуальним набуткам біографічної драми, осмислюючи специфіку якої Є. Васильєв наголошує на її двох жанрових типах: аристотелівському (закритому) і неарис-

тотелівському (відкритому). Показово, що дослідники різних аспектів художності сучасної української драматургії нерідко оминають увагою цикл «П'єси про великих» В. Герасимчука як доволі складний для літературознавчої рецепції. Лише в контексті рецепції біблійних тем і сюжетів до його творчості звертається О. Цокол, аналізуючи драми «Андрей Шептицький» і «Роз'пяття». Т. Вірченко в контексті інтертексту Помаранчевої революції розглядає п'єсу «Вибори біля панелі». Н. Мірошніченко у своїй дисертації звертає увагу на біографічні п'єси В. Герасимчука в контексті руйнування радянського біографічного канону та реабілітації табуйованих постатей української історії («Андрей Шептицький»).

Значно більше драматургічних текстів В. Герасимчука привертають увагу О. Хомової. Цікавою є оцінка драматургії В. Герасимчука і театральною критикою.

Детально цикл «П'єси про великих» В. Герасимчука проаналізовано О. Бондаревою і запропоновано авторську класифікацію драматургічних стратегій автора на теренах біографічної драми. Це дослідження на сьогодні є чи не найповнішим, у якому наголошено на сміливості автора експериментувати із трьома типами взірцевої художньої біографії.

Ключові слова: драматургія, інтертекстуальність, традиція, новаторство, біографічна драма.

Valerii Herasymchuk's works are examined as literary-critical thought in this certificate. It is defined that even nowadays the author's creative heritage is not appreciated appropriately. Literature research is analyzed, devoted to the writer as the basic direction of the dramatist texts reading in the context of the modern literature studies intertextual methodology.

Y. Karaulov's opinion on the specific perception of such characters, modeled by V. Herasymchuk in the series "Plays about the greats", draws attention: iconic figures of history, philosophy, literature, music – historically real persons, endowed with their own relatively famous biography, programmed to a certain perception by the reader or the viewer. We note that as a playwright V. Herasymchuk prefers the intertextual findings of biographical drama, comprehending the specifics of which, E. Vasilyev emphasizes its two genre types: Aristotelian (closed) and non-Aristotelian (open). It is significant that researchers of various aspects of the art of contemporary Ukrainian dramaturgy often overlook the play "Greats" by V. Herasymchuk as quite complicated for a literary reception. Only in the context of the reception of biblical themes and plots does A. Tsokol refer to his work, analyzing the plays "Andrey Sheptytsky" and "Crucifixion" by T. Virchenko in the context of the Orange Revolution's interpretation of the play "Elections by the Panel". In her dissertation N. Miroshnichenko draws attention to V. Herasymchuk biographical plays in the context of the destruction of the Soviet biographical canon and the rehabilitation of taboos in Ukrainian history (Andrey Sheptytsky).

Much more dramatic texts by V. Herasymchuk attract the attention of O. Khomova. An interesting is the evaluation of V. Herasymchuk dramaturgy and theatrical criticism.

The series "Plays about the greats" by V. Herasymchuk is analyzed by O. Bondareva and the author's classification of dramatic strategies of the author in the biographical drama is proposed. This research is by far the most comprehensive, which emphasizes the author's courage to experiment with three types of exemplary biography.

Key words: dramaturgy, intertextuality, innovation, biographical drama.

Постановка проблеми. Наприкінці 1970-х – 1980-х рр., як зазначає О. Бондарева, «в українській драматургії на хвилі потужного документального струменя зароджуються засади інтертекстуалізму та міжтекстової полемічної комунікації, які розвиватимуться наприкінці 80-х та у 90-ті рр. ХХ століття» [2, с. 58]. Т. Черкашина у площині між «документалізмом» та «інтертекстуальністю» в українській літературній традиції вбачає ще одну питому тенденцію, яку маркує терміном «непрямий документалізм» [14, с. 270], коли документальна основа та певні реалії встановлюються в художньому тексті опосередковано.

Зрозуміло, що інтертекстуальність притаманна не лише драматургії, а всім родовим і жанровим різновидам сучасної літературної практики. «Інтертекстуальність є іманентним елементом полістилістики постмодерністського роману (а також одним із провідних концептів сучасного художнього мислення загалом), що відзначається різноманіттям визначень, типологій і форм, та виконує в тексті різноманітні функції: спосіб конструювання тексту; підсилення змісту твору шляхом введення в текст актуалізованих раніше думок, ідей, образів; творення унікальної

літературно-культурологічної площини тексту; перетин, взаємопроникнення та гармонійне співіснування багатьох вимірів існування людства в межах одного текстопростору», – наголошує М. Кірячок [6].

На відносну обмеженість ретрансльованих сучасною літературою текстів вказує Л. Біловус: «Парадоксально, але експлікація зв'язків між текстами не посилює «поліфонічності» і «багатоголосся» тексту, а лише виявляє, що щойно створений текст обертається навколо дуже обмеженого і замкнутого кола текстів, на які він посилається» [1, с. 36]. Популярність інтертекстуальності не тільки в авторів, але й у читачів В. Просалова пояснює тим, що «інтертекстуальність характеризує світовідчуття сучасної людини, яка живе у світі текстів» [11, с. 5].

Мета статті – проаналізувати творчість Валерія Герасимчука в контексті системних та інтертекстуальних пошуків новітньої української літератури.

Виклад основного матеріалу. Розглядаючи драматургічний доробок В. Герасимчука, врахуємо, що «з точки зору автора інтертекстуальність – це спосіб генези власного тексту і постулювання

власного поетичного «Я» через складну систему відношень опозицій, ідентифікацій та маскувань із текстами інших авторів. Аналогічно можна говорити про автоінтертекстуальність, коли під час породження нового тексту ця система опозицій, ідентифікацій та маскувань діє вже у структурі ідіолекту певного автора, створюючи багатовимірність його «Я» [1, с. 38]. В. Герасимчук у циклі «П'єси про великих» намагається створити власну систему відношень із біографіями та творчістю кожного зі своїх протагоністів, при цьому вдаючись до несхожих жанрових експериментів, напрацьовуючи оновлення вже відомих форм літературної біографії та навіть реінтерпретуючи власні драматургічні твори. По суті, написання драматургічних біографій яскравих креаторів драматург робить справою свого письменницького дослідництва і головною творчою інтенцією, власним «естетичним мотивом» [9, с. 149], наявним у структурі його духовного життя і письменницького покликання.

Тексти циклу «П'єси про великих» В. Герасимчука присвячено знаковим постатям історії, філософії, літератури, музики, малярства тобто всі їхні персонажі – це історично реальні особи, наділені власною відносно відомою біографією, запрограмовані на певне сприйняття читачем або глядачем. Про специфіку сприйняття таких персонажів писав Ю. Караулов: «Включення в референтну (антиреферентну) групу історичної особи, великого діяча культури минулого, широко відомого автора прецедентних текстів у цілому є зрозумілим і виправданим. Таке розширення кола осіб, залучених автором дискурсу (оповідачем) до обговорення як повсякденних життєвих ситуацій, так і всезагальних питань суттєво збагачує ідейно-проблемний зміст твору, нарощує його духовний заряд, збільшує впливову естетичну та етичну потужність» [5, с. 228].

Як драматург В. Герасимчук віддає перевагу інтертекстуальним набуткам біографічної драми. Осмислюючи специфіку останньої, Є. Васильєв наголошує, що «теоретики драми (Б. Брехт, О. Чирков, В. Головчинер) відзначають два її жанрові типи». Перший він називає «аристотелівською», або «закритою» драмою, яка «розкриває характери персонажів через їхні вчинки. Такій драмі притаманна фабульна будова з необхідними при цьому атрибутами – зав'язкою, розвитком дії, кульмінацією та розв'язкою. У такому типі драми зберігається хронологія подій і вчинків героїв на відносно обмеженому просторі». Другий жанровий тип драми маркований як «неаристотелівська», або «відкрита» драма:

«В її основу покладено синтетичне художнє мислення, коли до драматичного роду активно проникають епічні чи ліричні елементи, створюючи враження міжродової дифузії. Це характерно як для драматургії минулого (театри Кабукі і Но, «Перси» Есхіла), так і для драматичної творчості сучасності (Б. Брехт, Н. Хікмет, М. Куліш, Є. Шварц, Е. Йонеско)». Усередині другого різновиду дослідник розрізняє епічну та ліричну драму: «Якщо в даному жанровому типі домінують епічні елементи, то така драма називається епічною. Притаманними їй елементами можуть бути умовність, інтелектуалізація змісту, активне втручання письменника в дію. Епічна драма яскраво представлена у творчості Б. Брехта, Є. Шварца, С. Третьякова, Х. Байєрля, Б. Стейвіса, Н. Хікмета, Ф. Дюрренматта, М. Куліша тощо. У ліричній драмі автор виносить у центр зображення внутрішній світ героїв. У ній помітну роль відіграють ліричні елементи, значно посилюються естетичні функції умовності, деформуються часові та просторові параметри, складнішою стає композиція, домінують асоціативні зв'язки (п'єси Лесі Українки, М. Метерлінка, О. Блока, М. Цветаєвої тощо)» [3, с. 52].

О. Когут, розглядаючи сучасні біографічні п'єси, задається питанням: а чим, власне, виступає автобіографічний сюжет – симуляком біографії чи новітньою міфологією? [7, с. 299]. Проте відповідь на це питання у її монографії так і лишається відкритою.

Показово, що цикл «П'єси про великих» В. Герасимчука є доволі складним для літературознавчої рецепції, оскільки у центрі кожної драми опиняється «видатна історична чи культурна постать, чий земний шлях є подвижницьким і гідним осмислення, але чий образ у подальших рецепціях зазнав певної міфологізації і став сприйматися майже на рівні штампу чи стереотипу» [2, с. 225]. Дослідники різних аспектів художності сучасної української драматургії нерідко оминають драматургічний доробок В. Герасимчука, беручи до уваги очевидно «простіші» художні тексти, вже піддані науковій рефлексії: апеляції до текстів цього драматурга ми не знайдемо, наприклад, у працях про сучасну українську драму Н. Веселовської, М. Гуцол, Д. Капелюха, Л. Сидоренко, Ю. Скибицької, А. Скляр. Лише в контексті рецепції біблійних тем і сюжетів до його творчості апелює в авторефераті О. Цокол, беручи до уваги тексти «Андрей Шептицький» та «Розп'яття» [13, с. 6]. У її дисертації творчості драматурга приділено більше місця, наприклад, його збірку «П'єси про вели-

ких» згадано в контексті яскравих подій в українській драматургії [13, с. 18], драми «Андрей Шептицький» і «Розп'яття» актуалізовано в аналізі текстової стратегії гри з біблійними текстами і сюжетами [13, с. 29], ідентифіковано окремі особливості віршованих драм Валерія Герасимчука [13, с. 42], а також побіжно вказано на іронічний підтекст п'єси «Вибори біля панелі» [13, с. 134]. Цю ж п'єсу докладно і фахово проаналізовано в монографії Т. Вірченко в контексті інтертексту Помаранчевої революції, проявленого у сучасній українській драмі: дослідниця послідовно ілюструє, як глобальним політичним конфліктом інспірується локальний родинний конфлікт [4, с. 164–170].

Схожа реакція на творчість Валерія Герасимчука і в дисертації Н. Мірошниченко (сучасного драматурга Неди Нежданой): вона звертає увагу на біографічні п'єси Герасимчука переважно в контексті руйнування радянського біографічного канону та реабілітації табуйованих постатей української історії (тут йдеться про драму «Андрей Шептицький») [8, с. 142, 157] та лише побіжно заторкує загальний вектор розвитку біографічної драми, в основу якої покладено «життєписи культових постатей української та інших європейських національностей» (очевидно, йдеться і про цикл В. Герасимчука «П'єси про великих», хоча жодна із цих драм, окрім «Андрея Шептицького», дисертанткою не названа, решта п'єс циклу відсутня і у списку використаних джерел) [8, с. 212]. Це доволі дивна ситуація, адже драматурги добре знайомі особисто і знають творчість одне одного. Також звертаємо увагу на відсутність філологічного аналізу п'єс Герасимчука у згаданих дисертаціях.

Значно більше драматургічних текстів Валерія Герасимчука привертають увагу О. Хомової [12, с. 246]: в поле її розмислів потрапляють п'єси «Андрей Шептицький», «Поет і король, або Кончина Мольєра», «Окови для Чехова», «Цикута для Сократа», «Трагедія Нобеля і драма Хемінгуея». Дослідниця на матеріалі циклу «П'єси про великих» виокремлює іманентні риси біографічної драми, які дозволяють письменникові «заглиблюватись у психологію героїв, працювати розкуто і спокійно, уникати штукарства і надмірних експериментів, адже споживач такої драматургії буде, як правило, людиною витонченою, інтелекгентною й ерудованою, якій видатні імена багато про що говорять» [12, с. 243]. Такими рисами О. Хомовій бачаться: «експлуатація відомої та передбачуваної емоційності, закладеної в самому біографічному матеріалі», «надійний

прихисток відомого імені» та «єдиний культурний код» [12, с. 243]. Проте далеко не всі названі тексти підпадають докладному аналізу, здебільшого в обох розвідках йдеться про сюжетні перипетії (при цьому неодноразово наголошено на сухості та інформативності сюжетів, отже, абсолютно не сприйнято підтекст), зауважується стильова обмеженість текстів (системні драматургічні пошуки В. Герасимчука дослідниця постійно низводить виключно до неореалізму), лише зрідка увага звертається на поетику (тут декларуються одноманітність і статичність поетикальної форми та наближеність до драми для читання), стосовно образів головних персонажів дослідниця теж позбавлена літературознавчого оптимізму (так, зародки характеру вона побачила з усього циклу лише у «Трагедії Нобеля і драмі Хемінгуея») [12, с. 243–252]. За такої загальної дослідницької тональності не дивно, що О. Хомова в підсумку стверджує: «Ці п'єси, актуальні, злободенні вчора, сьогодні вже тематично, проблематично значною мірою застаріли» [12, с. 251].

Є. Васильєв текстами В. Герасимчука «Приборкування... Шекспіра!» та «Помилка Сервантеса» в монографії «Сучасна драматургія: жанрові трансформації, модифікації, новації» ілюструє такі сучасні драматургічні тенденції, як «метадраматичність» та «метатеатральність» [3, с. 200–201]. Проте у статті щодо особливостей сучасної української біографічної драми він же постать і творчість В. Герасимчука оминає, хоча цей драматург є чи не найвиразнішим її репрезентантом у сучасній українській драматургії [3, с. 52–57]. Так само поза творами В. Герасимчука розглядає сучасну українську біографічну драму О. Когут [7, с. 299–307].

Полемічно оцінила драму В. Герасимчука «Андрей Шептицький» літературна і театральна критика. І. Вишневська цю «першу драматургічну спробу висвітлити таку постать, як Андрей Шептицький», називає «серйозною п'єсою», особливу увагу звернувши на її жанр реквієму, і так само схвально оцінює виставу Львівського театру ім. М. Заньковецької – і режисуру Ф. Стригуна, і акторську роботу, і сценографію, і музичне оформлення (І. Вишневська. «Реквієм про нездоланність»). М. Косів писав про текст В. Герасимчука винятково компліментарно: «Найперше те, що Валерій Герасимчук уродженець центральної України (Тетіївського району на Київщині), однак його проникнення у львівські (галицькі) реалії достойне похвали. Драма написана з великою мірою документальності, до того ж – доброю мовою» (М. Косів. «Політик на

митрополичому престолі»). Натомість М. Гратен назвала сам твір В. Герасимчука «графоманською поемою», а виставу заньковчан – «кон'юнктурною агіткою, змайстрованою в найліпших традиціях ідеологічних маніпуляцій» (М. Гратен. «Реквієм для академічного театру»).

Докладно цикл «П'єси про великих» В. Герасимчука аналізує О. Бондарева. У її монографії «Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання» В. Герасимчуку присвячено майже цілий підрозділ, у якому не лише згадано, а й проаналізовано цикл «П'єси про великих» і запропоновано авторську класифікацію драматургічних стратегій В. Герасимчука на теренах біографічної драми. Це на сьогодні чи не найповніше дослідження драматургічного доробку цього автора.

Насамперед дослідниця доводить, що В. Герасимчук «в опрацюванні біографічного матеріалу... вступив у жваву полеміку з таким узагальненим штампом суспільної свідомості, як поширена у ХХ столітті серія «ЖЗЛ» («Жизнь замечательных людей»)) [2, с. 225]. Досягненням драматурга вона небезпідставно вважає його сміливість експериментувати із трьома типами взірцевої художньої біографії, серед яких розрізняються:

– порівняльна, або паралельна художня біографія, започаткована Плутархом («важлива не послідовність подій, а їхня ідентична система, структурні компоненти якої легко уподібнювати») [2, с. 226].

– агіографічна біографія, започаткована житійною літературою («на кшталт «життеписів святих», де домінує вибірковий хронологічний принцип подачі фактів, представлений через стандартизовані типові кліше – «агіографічні штампи»)) [2, с. 226].

– семиотична біографія, зароджена в культурній традиції піфагорейців («здатність однієї людини до свідомого знакового конструювання власної біографії як наслідування життя іншої людини») [2, с. 226].

До першого різновиду віднесено «Трагедію Нобеля і драму Хемінгуей» та «Коханих Бетховена і коханок Паганіні», до другого – п'єси «Андрей Шептицький», «Окови для Чехова», «Душа в огні» («Довженко»), «В облозі Саламандр» (Чапек), до третього – «Цикуту для Сократа» і «Помилку Сервантеса».

Поза цією класифікацією опиняються два тексти циклу – «Поет і Король, або Кончина Мольєра» і «Приборкування... Шекспіра!». По суті, обидва тексти аналізуються О. Бондаревою

в контексті «міфа театру», відтак її класифікацію можна доповнити четвертим параметром – «мета-театральна біографія», в якому будуть активізовані всі параметри обґрунтованої нами дефініції «культурологічний інтертекст». Зокрема, у п'єсах метатеатральної біографії відчувається надмір алюзивних форматів, коди мають проєкції на сучасність і є визнаваними, наявні компактні сигнали міксованих прецедентних текстів, концентровано явлений образ самого драматурга з його особистим біографічним досвідом, головний персонаж стає медіатором між різними кодами, і, зрештою, інтертекст переростає у жанр. Такі характеристики засвідчують, що біографічна драма під пером вправного митця перестає бути реплікованою біографією і набуває ознак особливої форми міжкультурної та внутрікультурної комунікації.

Висновки. Також будемо далі говорити про відчайдушні спроби В. Герасимчука оновити національний біографічний канон української драматургії. Ця властивість притаманна не лише його творчості, а є спільною рисою української драми 1990-х – 2010-х років і пов'язана зі змінною ідентичністю сучасної української літератури, схильною до двох визначених Я. Поліщуком тенденцій: «Це, з одного боку, спроби переписування загального канону, з відповідним зміщенням акцентів, що має відповідати умовам творення незалежної української держави... З іншого боку, маємо справу із творенням індивідуальних, авторських версій національної пам'яті: саме вони найвиразніше втілюють специфіку художньої літератури як мистецтва уявних інтерпретацій минулого, мистецтва множинних світів, у яких луною озиваються передусім голоси тих історичних персонажів, яких не почули чи не зрозуміли сучасники» [10, с. 213]. Водночас перегляд не світового, а суто українського культурного канону у В. Герасимчука супроводжується виключно введенням нових біографічних постатей, які він небезпідставно вважає знаковими для українства (Андрей Шептицький та Олександр Довженко), проте обидва твори лишаються поза історичним оптимізмом. О. Юрчук наголошує: «Пригадування українських втрат, спричинених імперською експансією, що не супроводжуються осмисленням, конструює неоптимістичну перспективу, за якою імперський центр продовжує бути «значущим іншим» [15, с. 20].

Як бачимо, об'ємний біографічний доробок драм В. Герасимчука, ще досі належно не інтерпретований, заслуговує на прочитання в контексті інтертекстуальної методології сучасного літературознавства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Біловус Л.І. Інтертекстуальність як модус новаторства (на матеріалі творчості І. Світличного та В. Стуса) : дис...на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: 10.01.06 – теорія літератури. Тернопіль, 2003. 172 с.
2. Бондарева О.Є. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання : монографія. Київ : Четверта хвиля, 2006. 512 с.
3. Васильєв Є.М. Епізація і ліризація в сучасній драматургії (на матеріалі української біографічної драми). *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Філологічні науки (літературознавство): збірник наукових праць*. Миколаїв : МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2017. № 2(20), жовтень 2017. С. 52–57
4. Вірченко Т.І. Художній конфлікт в українській драматургії 1990–2010-х років: дискурс, еволюція, типологія : монографія. ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Кривий Ріг : Видавничий дім, 2012. 336 с.
5. Караулов Ю.Н. Русский язык и языковая личность : монографія. Изд. 7-е. Москва : Изд-во ЛКИ, 2010. 264 с.
6. Кірячок М.В. Інтертекстуальність як форма художньої реалізації апокаліптичних візій в українському постмодерністському романі. URL : [file:///Users/air/Downloads/85549-180432-1-SM%20\(2\).pdf](file:///Users/air/Downloads/85549-180432-1-SM%20(2).pdf).
7. Когут О.В. Біографія як матриця сюжету в сучасній українській і польській драматургії. Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2011. Вип. 16. С. 299–307.
8. Мірошниченко Н.Л. Структуротвірна роль міфу в сучасній українській драмі : дис... канд. філол. н. Київ, 2017. 247 с.
9. Поліщук О. Художнє мислення: естетико-культурологічний дискурс : монографія. Київ : Вид. ПАРАПАН, 2007. 208 с.
10. Поліщук Я. Трансґресії колективної та індивідуальної пам'яті (на матеріалі сучасної української романістики). *Українські трансґресії ХХ – ХХІ століття: Звільнити майбутнє від минулого? Звільнити минуле від майбутнього?: Культура – Історія – Політика / наук. ред. і вступ Аґнешки Матусяк*. Вроцлав; Львів : ЛА «Піраміда», 2012. С. 211–227.
11. Просалова В.А. Інтермедіальні аспекти новітньої української літератури: монографія. Донецьк : ДонНУ, 2015. 154 с.
12. Хомова О.М. Художні можливості біографічної драми (на матеріалі «П'єс про великих» В. Герасимчука). *Проблеми сучасного літературознавства*. Одеса : Астропринт, 2012. Вип. 16. С. 243–252.
13. Цокол О.О. Текстові стратегії української драматургії 1980-2010-х років : автореф. дис. ... к-та філол. наук. Київ, 2017. 18 с.
14. Черкашина Т.Ю. Мемуарно-автобіографічна проза ХХ століття: українська візія : монографія. Харків : Факт, 2014. 380 с.
15. Юрчук О. У тіні імперії: українська література у світлі постколоніальної теорії: монографія. Київ : ВЦ «Академія», 2013. 224 с.